

Романюк І.О.,

студентка спеціальності 6.030508 “Фінанси і кредит” фінансово-економічного факультету Буковинського державного фінансово-економічного університету, м. Чернівці
Науковий керівник: к.е.н., Вікнянська А.О.

УДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Бюджетна система є провідною ланкою державних фінансів. Держава використовує бюджет як інструмент реалізації своєї соціально-економічної політики, адже він відображає складну систему перерозподільних відносин у суспільстві. Крім того бюджет є тим інструментом, за допомогою якого здійснюється регулювання економічних процесів. Тому питання, які стосуються планування бюджету України приділяється дедалі більше уваги.

Бюджет держави повинен сприяти розв’язанню таких основних завдань, як зростання соціальних виплат, збільшення інвестицій, зниження податків, розвиток села, розбудова доріг, охорона здоров’я, підтримка освіти та зміцнення самоврядування. Тому актуальними є питання визначення ролі бюджетного менеджменту в умовах переходу до ринку, через необхідність усунення проблем в управлінні економікою держави.

Метою дослідження є з’ясування ролі, виявлення проблем та обґрунтування необхідності механізму вдосконалення бюджетного менеджменту в процесі управління економікою України в кризових умовах господарювання.

Дослідженням з проблем бюджетного менеджменту присвячені останні публікації Вегери С.А., Ісмаїлова А.Б., Левицької С.О., Сафонової Л.Д., Самошкіної О.А., Чугунова І.Я., Юрія С. та інших економістів.

Завданням є вивчення суті проблем бюджетного менеджменту за допомогою різних джерел наукової літератури та визначення основних напрямів удосконалення управління бюджетними ресурсами нашої країни.

На сьогодні розвиток фінансових відносин в Україні потребує удосконалення бюджетного менеджменту з метою підвищення ефективності державних послуг за рахунок раціонального використання бюджетних коштів.

Недотримання вимог бюджетного менеджменту призводить до наступних проблем: послаблення контролю за використанням бюджетних коштів; надання безповоротної фінансової допомоги суб’єктам підприємництва; прийняття дефіцитних місцевих бюджетів; недотримання порядку розподілу доходів між бюджетами різних рівнів; фінансування з місцевих бюджетів установ, які утримувалися за рахунок коштів державного бюджету [3, с. 28].

За допомогою інструментів бюджетного менеджменту держава планує та здійснює управління основними бюджетними показниками (дохідними і видатковими), за рахунок чого враховуються можливості бюджету щодо впливу на підтримку стійкої економічної динаміки, зайнятості, інвестицій, інновацій, вирівнювання розвитку регіонів. Основний обсяг бюджетних доходів у всіх країнах планується за рахунок податкових надходжень, основний обсяг видатків спрямовується на фінансування програм соціального захисту і забезпечення населення, охорони здоров’я і освіти. Оскільки в дохідній частині бюджету переважають податкові надходження, то для забезпечення даного напрямку реформування вкрай необхідно модернізувати податкову систему, зробити її більш лояльною до громадян та суб’єктів підприємницької діяльності, зробивши одночасно більш жорсткою

відносно неплатників податків [1, с. 185].

Отже, основними напрямками вдосконалення бюджетного менеджменту є:

- забезпечення ефективного функціонування податкової системи, мобілізації бюджетних доходів у обсягах, визначених відповідно до вимог податкового законодавства;

- формування бюджетних видатків, орієнтованих на стимулювання економічного зростання, з огляду на необхідність забезпечити реалізацію пріоритетів економічної і соціальної політики; створення умов для інвестиційної та інноваційної діяльності; орієнтація бюджетних видатків на досягнення кінцевих соціально-економічних результатів;

- створення ефективної системи управління та регулювання бюджетними ресурсами, застосування механізму обліку всіх зобов'язань, здійснюваних центральними та місцевими органами влади при виконанні покладених на них функцій, виробленні критеріїв фінансування зобов'язань, прийнятих у попередні роки;

- здійснення структурних реформ у соціальній сфері, слід досягти підвищення ефективності використання бюджетних коштів шляхом скорочення та ліквідації малоефективних та неефективних витрат, підвищення рівня оптимізації видатків у бюджетній сфері;

- реформування міжбюджетних відносин з метою досягнення взаємного розуміння і згоди в питаннях розподілу фінансових ресурсів між рівнями бюджетної системи.

Отже, бюджетна система України потребує комплексного реформування, насамперед в контексті вдосконалення бюджетного менеджменту. Необхідно відмовитися від деструктивної політики вирівнювання, провести ефективну боротьбу з корупцією, зробити управління бюджетною системою більш прозорим. Тільки при виконанні усіх цих умов стане можливим реальне економічне зростання в Україні.

Список використаних джерел

1. Вегера С.А. Засади формування соціальної складової державної бюджетної політики. // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 8. – С.174–192.

2. Кириленко О. Актуальні проблеми модернізації державних фінансів України / Кириленко О. // Вісник економічної науки. – 2008. – №1. – С. 46-50.

3. Михайленко С. В. Розвиток бюджетного менеджменту в Україні / С. В. Михайленко//Фінанси України. – 2011. – №3.

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua/>